

پازار ایرتسی

فی ۱۴ جمادی الاول سنه ۱۳۲۸

و فی ۱۰ مایس سنه ۱۳۲۶

جمعیت علمیة اسلامیه نیک ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درساملرندن

استانبول مبعوثی

مصطفی عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درساملرندن

توقاد مبعوثی

مصطفی صبری

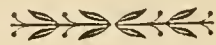
مدیر مسئول :

مکتب قضاة معلملرندن

کایسلی منیر

مندرجات

ادبیات	مجله احکام عدلیه منزه روا	کوچوک حمدی
مناجات	کورولان مؤاخذہ بہ مدافعه	طاهر المولوی
ملا جامینک بر غزلی وترجہ سی	تایخ اسلام صحافتندن	ع . ع
قطعات	اسلامدہ علوم و فنون	عاطف
طاهر المولوی	محاکمہ شرعیہ و حکام شرع قانونی لایحه سی	ایرانک وضعیت حاضرہ سی
چین مسلمانلری		
عبدالاحد داود		
» » »		

نسخہ سی ۱ غروشددر

آبونه اجرتی (پوستہ اجرتیلہ برابر در)

ملک اجنبیہ ایچون :

۰۲ ، ۶۰ فرانق

» ۶ ، ۳۰

استانبول ورلایات ایچون :

بر سنہ لکی ۶۰ غروش

الٹی آیلنی ۳۰ »

درج اولئمان اوراق اعاده ایدلر

قارئلمنزه

اکثر مقالاتہ آیات کریمہ واحادیث نبویہ درج ایدلش بولندیفی نظر اعتبارہ آلبهرق رعایتسزلکده بولنلامسی رجا اولوز .

در سعادت

محمود بک مطبعہ سنده طبع اولنشددر

مجلس مبعوثان علمیه انجمنه تدریسه فقه المان

محاکم شرعیه و حکام شرع قانونی لایحه سی

اسباب موجبہ مضبوطہ سی

مابعد

خزینہ جاییہ نیک مصارفی تقابل ایتمک اخص مقاصد اولدییچون بولردن هیچ اولمیزسه بریسینک اغوی جیتی دوشونولدی .

اول امرده محکمه تقییش اوقافک اغویله وظائفی یا محاکم سائرده توزیع ویا اناطولی وروم الی قاضی عسکرلکارینه تودیع ایتمک جیتی تصور اولندی .

فقط بو خصوصده نظر دقتدن دور طوطیه جق بر مسئله وار ایدی که قبول ایدیله جک اصولک موجب مشکلات اوله رق ناسی اضرار ایتمه سیدی . محکمه تقییش اوقافک وظائفنه مراجعت اولندقدده بوجه آتی کورلیدی .

مستغلات و مستغلاته دائر معاملات

مساکن و عقارات و قفیه به تصرف حقنده شخصین بیننده وقوع بولان محاکات .

شخص ایله متولی وقف بیننده تصرف حقنده محاکات .

شخص ایله متولی بیننده رقبه وقف حقنده محاکات . متولیلر بینلرنده كذلك رقبه وقفه متعلق محاکات . مقساطعه و اجاره مؤجله و کدکارده ملک کراسنه و نقود موقوفه ربح ملزمه متعلق اشخاص و متولیلرله اشخاص بینلرنده محاکات مستغلات اوقافک تقسیمیه و مهائیه صورتیله تصرف حقنده محاکات .

جهاته متعلق معاملات

در سعادت و ولایات سائرده بولان بالعموم جهات و قفیه نیک توجیهی ایله برات عالیترینک اعطاسیچون

مقتضی اعلاملرینک تنظیمی اصحاب جهات بینلرنده محاکات .

اصحاب جهات ایله اوقاف متولیلری ویا اوقاف نظارت جاییه سی بیننده جهات و وظائفنه متعلق .

شماردن اولان جهاتک مشروط اولان وظائفک قلمنه مبنی مساع شرعی اوزرینه خلاف شرط واقف ضم و تزییدی شرط واقفده مذکور اولمیان ووقفک شماردن بولان جهاتک مساع شرعی به بناءً مجدداً توجیهیله وقفی طرفدن روظیفه نیک تخصیصنه و روظیفه نیک برات عالییه درجه دائر مقتضی .

اصحاب جهاتک ثابت اولان مساوی و ترک خدمتلیری اوزرینه عزالاریله یرلرینه دیکرلرینک تعینی و برات عالی اعطاسی .

معاملات منفرقه

سندات اداره سجه قیدی بولمیان ویا بولونوبده قیدی مشوش اولان عقارات و قفیه حقنده تصرف سندی اعطاسیچون تحریر عتیق و جدید دفترلرندن و ویرکو اداره لرندن و عتارک منسوب اولدینی محله و قریه اهایلسندن تحقیقات اجراسیله صحیحاً متصرف اولدینی ثابت اولانلرک تصرفی ایچون سند خاقانی اعطاسی ویا خرد طرف و قفدن محلولاً ضبطیله استغالی حقنده مقتضی اعلامی .

قدیم اوقاف داخنده بولان قریه به مخصوص مرعاتک محلنجه بالحا که تخصیصنک ثبوتنه و یا خود تحقیقات اجراسیله جهت اختصاصی تحقق ایتمیله قیود خانانی به مجدداً ویا قید عتیق اوزرینه تصحیحاً باقلم توقیعی قید اولنق اوزره توقیعی افندی به خطاباً فرمان عالی صدوری استرحامه دائر مقتضی .

اراضیدی اراضی امیریه دن اولان بر قریه و یا قصبه ده واقع بر جامع شریف ویا مدرسه و مکتبه مخصوص اوله رق تعالاً طوغریدن طوغری به و قفاری طرفدن

اوقاف مضبوطه دن اولوبده اسام مؤذن معلم کبی
ویا فضله غله سی اولامشروطه اولان خزیننه دن اخذ
واستیفایده بشو بولان غله نك مشروط لهنه اعطاسی
حقنده مقتضی .

صویولارله بشر بالوعه وکاریزلرک تعیین مسافه سی
حقنده مقتضی .

احضارانی بنده پک چوق منازعات اوزرینه شرعاً
حل و فصل اولنوب حکم اعلامه ربط اولمش اولان
دعواده دوائر شرعیه و رسمیه نی اشغال ایدن و شری
نابت اولان محکوم علیه ک بعدما دعوا سنك عدم استماعی
ایچون امر عالی اصدارینه دائر مقتضی .

شمدی به قدر وظائف مذکور نك بدایه و استینافاً
محکمه نقیش اوقافده رؤیت ایدلمکده اولدینی کوروانجه
دعاوی و قفیه کبی تدقیق قیود اعصارده متوقف دعاوی نك
بر محکمه ده بوقدر کثرتی البته تراکم معاملاتنی استاج
ایده جکندن بونک چاره تخفیفنی بولمق هر حالده لازم
کورلدی .

اشبو دعاوی نی محاکم مختلفه به سویاً توزیع ویا
آناتولی روم ایلی محکمه لرینه تودیع ایدیورمک تصور
اولندقدده استانبولده اوقافک کثرتیه برابر دعوا لرک
بعضاً یگری اوتوزیک ایرا بلکده دها زیاده مبالغی احتوا
ایتمسینه نظراً بونلرک عادی معاللی حکامه تودیعی سوء
استعماله سببیت و بره جکی کبی اساساده ممکن اوله میه جنی
تظاهر ایتدی . چونکده بونلردن بر دعوا نك رؤیتی
اوقاف نظارت نك مصرف و محاسبه و جهات دئدرلرند
خیلی قیودک تحریرسینه متوقف اولمسی و بونلرک بالخباره
تسویه سی بستمون تعطیل محاکماتی انتاج ایلیه بیلیمسی
جهتیه محکمه نقیشک اوقاف نظارتندن فیکی قابل اولمدینی
و شونقاط نظردن وظائف مذکور نك آناتولی
و روم ایلی به تودیعی دخی ممکن اوله میه جنی تظاهر ایتدی .
آنحقی دعاوی مذکور نك استینافنی و کذلک مهیا به

تصرف اولنه کلان اراضیک تعامل نك ثبوتنه دائر ویریلان
اعلامک تصدیقه دن صکره کذلک قیود خاقانی به مجرداً
باقلم توقیعی قیود اولمقی وزره توقیعی افندی به خطاباً
فرمان عالی صدورنی استرحامنه دائر مقتضی .

مسقفات و مسغلات اوقافک و قفلر نك مشروطه
و مسوغات شرعیه سینه کوره استبداله و اجارتین و مقاطعه
ربطنه اذن هایون استرحامنه دائر مقتضی .

استبدال حقنده اذن هایون صدورندن صکره تحت
ولزومنه حکمی حاوی حجت شرعیه تنظیمی .
متواپلر ایله خزیننه اوقاف هایون بینده اوقاف
ملحقه محاسبه لر نك تدقیق و تصدیق .

متواپلر ایله نظارت و یا خود مرتزقه بینده ظهور
ایدن اختلاف اوزرینه حساب لر نك رؤیتی و محاکمه لر نك
فصل و جسمی اوقاف هایون نظارتنی دوائر دن ایجابات
شرعیه استفسارینه دائر مذکره و درکنار لر اوزرینه
تنظیم اولنان مقتضی و درکنار لر مستغنی عنه اولان
خیرات و قافلک اصول شرعیه سی دائر سنده نوعندن
اولان دیکرینه صرفی حقنده مقتضی .

بر کیمسه نك بشقه بشقه اوقاف و خیراتندن بر نك
غله سندن دیکر نك مصالحنه صرفیه دائر مقتضی .
خیرات و مبراتده استعمال اولنان هر نوع منقولانک
فروختی جوازینه دائر مقتضی .

تخصیصات قیلندن اولوب جامع شریف مرسومه
و مکاتب کبی بر مصرف شرعی به سلاطین عظام حضراتنی
طرفلرندن بر جهته تعیین اولمش اولان اوقاف واردات نك
موقوف علیه نك و مصرفندن فضله نك مصرف شرعی
اولان دیکر وقفه تخصیصنه دائر مقتضی .

وقیله خزیننه ارقاقدن ضبط اولونوبده اداره اولمقدده
ایکن مشروط له متواپسی ظهور و مشروط له اولدینی
شرعاً ثبوتنه مبنی و قفک خزیننه دن فیکیه مشروط لهنه
تسلیمنه دائر اعلام .

در سعادت محاکمات مصالحتی سیله رؤیتیه کافی کلمه به جکی تحقیق ایلدی چونکه استیناف وظائفی بو محاکمه اشبو قانون موجبیه یکیدن تحمیل اولان وظائف اولدینی کی مخلفات عمومیه و محکمه تفتیش اوقف و استنبول قضایایکی و ماحقاتی اولان داود پاشا محمود پاشا و ایوب و غلطه قضایایکی و ماحقاتی اولان یکی کوی ، قاسم پاشا و مقری کوی ، کوچک چکمجه و اسکدار قضایایکی ، ککبوز قارتا ، آطه لر ، بکقوز محکمه لری که بیوک کچوک اون بش محکمه شرعییه ایله ولایاتدن دخی لدی الاقتضا کله جک استیناف دعواری که بر محکمه به حصر اولدینی صورتده غیر قابل اجرا بروضیت آماقه قلیوب عبادالله ایچون مشکلات کثیرینی ایجاب ایتدی . حتی یالکیز وظائفی یوقاروده تعداد اولان محکمه تفتیش ایله مخلفات عمومیه قساماندن وارد اوله جق دعاوی سیله بر محکمه به سیغهمیه جق درجه ده اولدینی لدی التفکر ظاهر و نمایان اولدی .

شو حقیقتلر کورلسی اوزرینه هم آناتولی و هم روم ایلی محکمه لری موجود اولسه یدی احداث ایدلمی درجه و جویده بولندیقندن بونارک دأرء قضالری بتون آناتولی و روم ایلی به شامل اولق اوزره تشکیلاری قرار کیر اولدی .

آنحق طشره استینافلرینک بالذات در سعاده جایی دخی محال اوله جقندن بو جهتک مراجعت اوزرینه تدقیقات شرعییه قراریه بالحواله اشبو محکمه لرده رؤیتی و متبایسنک یا طشرده آرزو و استدعا ایدیان محله ویا یینه عین محکمه به حواله سی موافق کورلدی .

برده بعدالحکم دفع دعوانک مساموع اوله جنی مجله ده مسطور اولدینی حالد اعلامات کسب قطیعت ایتدکدکن صکره بونلرک استماع ایدیه مامکده بولدینی و بویوندن بر جوق حقوق ضایع اولنده ایدوکی نظر دفته آلدنقه کرچه بوقونک اچلمی قسماً تزویره

و فراغ دعواری بشقه بر محکمه به نقل ایتکرن بشقه چاره قلمدی بوندن طولانی هم محکمه تفتیش اک مهم بر محکمه اولق اوزره ابقا ایلدی و هم وظائفی قسماً تخفیف ایدلمش اولدی .

آناتولی و روم ایلی قاضیه سکرالکینه کلاجه بونلردن برینک الغاسی ظاهر حاله نظراً ممکن کی کورلندیکی ایچون بهمه حاله برینک انوی چاره سی ایجه نجری ایلدی بو خصوصده لغو ایچون بعض اسباب بسیطه رونمون اوله بیلیوردی . ظن ایدیلور که قاضی عسکر اسمک دلالت ایده جکی بر معنی اعتباریه بو محکمه ارده بر ایش قالمشدر بناء علیه قالدیرلیدر .

مقدمه ده بیان اولدینی وجهله قاضیه سکرار قاضی القضاة صفتی احتوا ایتلرینه نظراً دخی بو وظیفه ک مجلس انتخاب و مقام مشیخته نقل ایدلمش اولدینی دخی اسباب الغان معدود اوله بیلیوردی .

فقط انجمن عامیه بو خصوصده احقاق حقوق مصاحبت مهمه سنک ایجابی ده نظر دفته آلدی واقضای مصلحته کورده موجودیتی ایجاب ایدن بر محکمه ک تاریخ عثمانی ایله همزمان اوله رق کلن بر مقامک محافظه سنه لزوم تحقیق ایدیورسه مشروطیتیزی بویه بر تخریبیدن وقایه ایتک وجوبی ده دوشردی ایشه بونقطه نظردن حکومتک لایحه سنده کوستریان استیناف کلمه سی تدقیق ایلدی . کورلدی که بو استیناف محاکم عدلیه ده استیناف دیمک اولیوب عندالتمیز اعاده محاکمه سی اقتضا ایدن دعاوینک یکیدن رؤیتی دیمک اولیور بر محکمه ده لدی الرؤیه نقض ایدلمش اولان بر حکمده علاقه دارک او محکمه دن نقل دعوا استدعا نده علی الاکثر واقع اوله کلمکده اولسنه و بنابرین بوکی دعاوی ایچون بالخاصه کثیر المصالح اولان بلادده بر مرجع معین تعیین ایدلمک لازم کورلسنه مبنی روم ایلی محکمه سنک مرجع استیناف اولسی قبول ایدلیدی حالد بو محکمه ک یالکیز

و قسماً تعطیل اجرائیه یول ویردجکی وارد خاطر اولمش ایله دهه بوکبی دفعلرک کسب قطعت ایدن اعلامک اجراسنی تأخیر ایتماک شرطیله و تزویری سد ایدجک صورتده تدقیقات لازمه اجرا ایدلک ویا اراده سنیه محاکمه اذن ویرلمک کی شرائط ایله حواله سی تقدیرنده بو محکمه لرده رؤیت اولمنسی دهامناسب موافق کورلدی. و بو مثالو مواد هر قدر اصول محاکمه عائدایسه ده بالاستطراد بو قانونده مجملأ ذکرى تنسیب ایدیله رک بر ماده مخصوصه وضع ایدلدی. طشره محاکمی ایسه هر هائیک بر زمانده اساساً ولایت ولوا وقضا درجاندن اشاغی قالمیه جنی و بونلرده بعدما نواب ایله اداره اولمیوب با اراده سنیه منصب قضاایله اداره اولمن وکتبه و خدمه سی او نسبتده توظیف ایدلک لازم اولدینی کی بعضی ولایات مهمه مراکزنده برر مشاوره دخی لزوم بولدینی ایتخدام ایدیله کان باب نائبلرینک اقتضایله تبیین ایدلنکی جهتله شو دأررده تشکیل ایدلشد.

اوچنجی فصلده قضاتک تعیین موضوع بحث اولوب بوراده الک شایان دقت جه صلاحیت انتخاب ایله قضاتک موقت اولوب اولملری مسئله سی آشکاردر.

تعیین قضاتی مقام مشیختک تنسیب مطابقته برابق اوتهدنبرو پک چوق سوء استعماله سببیت ویرن مواددن اولدینی جهتله مرکزده بعضی قاضیلردن ماعداسنک تعیین تعامل وجهله مجالس انتخاب حکامک قراریه مشروط قلملشد.

حکام شرعک غیر موقت تعیین ایدملری اوتهدنبرو هر طرفه آرزو ایدیلان مواددن اولدینی حالده موجود حکامک قادرودن فضله بولمنسی حسیه لیدی تعیین آجیقه قالمه بقلره معزولیت معاشی ویرمک ایجاب مصالحندن اوله جنی بدیهی بولندیغندن و معزولین عامیه صندوق بولندیغنی جهتله بونک اعطاسنه امکان تصور ایدیله مدیکندن حکومتک لایحه سنده شمیدلک اوچ سنه

مدتله تعیینلری قبول ایدلمش ایدی. لیدی انفکک حال حاضرده مکتبدن مأذون وسابق حکام شرع نظامنامه سی موجبجه مأذون حکمنده بولنانلر بوکون قادرویه تمامیه کافی کله مدکاری محقق اولدینی واکثر نوابک خارجدن یتشمش بولندیغنی نظر دقته الهرق مأذون و مأذون حکمنده بولنانلر بعداً ما غیر موقت تبیین اولوب غیر مأذونلرک صنف قضاندن برینه داخل اوله بیلملری ایچون مکتب نوبدن مأذون بولانلرک و قتیه ویرمش اولدقاری امتحانی یروغرام موجبجه ویرماری شرطی درمیان ایدیله رک اولاباده بر صورت معقوله ومنتظمه ده قضاتک تنظیمنه بوجه حقانیت غیرت ایدلشد.

انجق مأمورین حکومندن بولان بو قضاتک خرج راهدن محرومیتاری موافق اوله میه جنی بدیهی و عکسی حالده فائد، برینه ضرر ملحوظ اولوب برچوق حکاک بلاد بعیده کیده سه منری ضروری اولدیغندن غیر موقتله خرج راه اعطاسی دخی تنسیب ایدلدی.

شو قدرکه و قتیه مکتب خارجده مسبوق و مستخدم عنوانیه قبول ایدیلان حکامک قسم اعظمی بلادبعیده حکام بوله بیامک قابل اولماسی نقطه نظرندن ضروری اوله رق قبول ایدلمش اولدقاری نظر اعتباره الهرق بو خصوص قسماً حق ترفیع ایله تأمین ایدلمش وینه امکان حاصل اولمزه غیر مأذونلرک اصول سابقه وجهله نیابتله موقه تعیینلرینه مساعده اولنلشد. وشو اساسه متفرع بر خیلی مواد وضع و تعدیل ایدلشد.

دردنجی فصلده ایسه حکامک مجازات لایقه سی ویرمک وظیفه و مسئولیت ایجابندن اوله رق انتظام امور ایچون اهم کورلدیکی جهتله بو خصوصه بر خیلی مواد نظر دقته الهرق شرع شریفک ایجاب ایتدیکی جزالرک اعطاسی قرارشیرلشدکه مواد مذکورنک مطالعه سی اسباب موجب سر دینه لزوم کوسترمیه جکدر. ایشته شو قدرجق مطالعات عمومیه اسباب موجب

معینم ، شفیع کیم اولور ؟ عذاب امتراقیکه نصل تحمل ایده بیایرم .

خدائوندا ! مال و بنوندن فائده اولمه بجنی برکونده ذوق آشنای عفوک اولمق ایسترم . روز عرصاتده ، اول یوم لاینفعد . بابا اوغلدن اوغل بابدن عذاب و عقابی دفع و رفعه قادر اولمه مدقلری و ذراته وارنجیه دکن بالجه مخلوقاتک نفسی ... نفسی ... دیه ناله و فغان . ایلدکلری و وایلرله نیلرک بیله واله و حیران قالدقلری او هول محشرده فریادیه حواله سمع و اعتبار ایده جک ، امداد رسم ، دستکیم اوله جق یالکیز سن سین .

کردکارا ! سن ارحم الراحمین سک . بن روسیه ، کناهاکار برقولکم . ذنوب گذشته می در خاطر ایتدجه چشمایم یاش یرینه قانلر صاچبور . سیئات سابقه می در پیش ایلدجه برکیمسه سز بلازده دک و فلاکتیددک خاننی کبی سینه شرحه شرحه اولبور کیجه لرم کوندوزلرم آه و اینله کچور . خسته میم ، پریشان خاطریم ، مکدرم داغدارم ، غربت زده میم انیس محرم یوق . لطف شاملدکن بشقه نالش قابمی ، شوزش درونمی تسکین و تسلی و اقناع ایده جک برشی تخیل ایدمیورم . هر آن و زمان امید وار عون و عنایتک ، محتاج کرم و مرحمتک ، ملتجی سایه صیانتک و مفتقر عفو و احسانکم . فکرمی ، وجودمی ، روحی اوغریکه ، یولکه ، حزم ووقف ایتمش بر بنده صادقم . محبتکده صوک درجهیه قدر ثبات ایلکه مع القسم قرار و یرمش بر عبد مخاصکم ، ذا کرم ، حامدکم ، ساجدکم . صغر سمندن بو آنه دکن بیلهرک بیامیه رک غفالتله بندن صادر اولان بیوک کوچک کناهلرک کافسه خلوصل قلب ایله توبه ایدوب ایشته خاضعانه حلقه زردر انعامک اولدم . خاشعانه حضور الهیه که کادم . شانکه یاقیشان بنم کبی بر مقرر سیات و خطیاتی مظهر غفران ایلک ، ضلالتدن قورتارمق عقابکدن آزاد ایلک دکیدر ؟

حقتده بر ملاحظه اجه الیه بخش ایده بیلمکه کافی کله جکندن تفصیلات زائده دن بالاحتراف فصول آتیه ایچون بیان مطالبه لزوم کورلمدیکندن و قنون مذکورک سریعاً تطبیقنه اشد لزوم بولدیفندن بر آن اول مجلس عالیجه مذاکره و قبول بیورلمی عرض و تکلیف ایلرز .

ادبیات

مناجات

الهی ! سن شکسز ، شهسز معبود بالحق سین . صانع موجود ، خالق پر جود سین . برین ، بیوکسین . شریکک نظیرک یوقدر . مکاندن منز ، نقصان صفیلردن بر بسین وارلنکه ، برلککه ، بیوکلککه ، الوهیتکه ثرادن ثریایه قدر بالجه اشیا ، کافه موجودات ، بتون کائنات شهادت ایدر . جهان پرستشکار کدر . حال عسردهده زمان یسردهده مایجا و پناهم یکانه مراجعتکاهم آنجق سنسین .

یاربی ! سن غفور الرحیم سک . بن عاجز بر مخلوقکم . کرچه وعد و امان الوهیتکی و عهد و پیمان ربوبیتکی هیچ بر وقتده فراموش ایتمدم . دائماً اوامر و نواهی سبحانیه که تماماً ، حرفیاً کردنده انقیاد اولمغه چالیشدم فقط سکا قارشو کیم بیکناهاق دعواسنده بولنه بیلیرکه بنده اوילה بر ادعای واهییه قالدیشیم ؟ اکر اغوا آت و اغفالات شیطانییه قایلوبده نفس اماره ولو امه مک آرزولرینی اجرا ایله مجرم و باغی و رضای جلیلکه مخالف حرکاته مجاسرتله مذنب و عاصی اوله رق اتقیای امت صرمنه کیمه مدیسه م حالم نصل اولور ؟ یارین حضور الهیه که نه یوزله کیدرم ؟ اک بیوک قورقوم نی قپو کدن طرد و اذلال ایده جک اولور سهک نه یاپارم ؟ کیمه یالوار یرم ؟